

TURKEY RIGHTS MONITOR

Sayı 302 | Tarih 30 Mart – 5 Nisan

Keyfi Gözaltı ve Tutuklamalar

Hafta boyunca savcılar en az 105 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir [görüş](#) belgesinde söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir [veritabanı](#) vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

3 Nisan: Hatice Tekcan isimli bir anne, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Türkiye'nin "kanunsuz suç ve ceza olmaz" ilkesini ihlal ettiğine ve ByLock uygulamasının kullanımının suç teşkil etmediğine hükmetmesine rağmen, Gülen hareketiyle bağlantılı olduğu iddiasıyla 6 yıl 3 ay [hapis](#) cezasını çekmek üzere tutuklandı.

Zorla Kaybedilmeler

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevinden ihraç edilen ve 6 Ağustos 2019 tarihinde ortadan kaybolduğu ihbar edilen eski kamu çalışanı [Yusuf Bilge Tunc](#)'tan bir haber alınamadı. Tunc'un ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin dahil olduğuna dair güçlü bulgular içeren bir dizi [zorla kaybedilme](#) vakasının son örneklerinden biri oldu.

İfade ve Basın Özgürlüğü

31 Mart: Savcılar, gazeteci Alican Uludağ hakkında 22 sosyal medya paylaşımı nedeniyle cumhurbaşkanına

hakaret ve dezenformasyon suçlamalarıyla 19,5 yıla kadar [hapis](#) cezası talep ediyor.

2 Nisan: Gazeteci Mehmet Murat Yıldırım hakkında, haberleri ve sosyal medya paylaşımları nedeniyle cumhurbaşkanına hakaret suçlamasıyla [iddianame](#) hazırlandı.

3 Nisan: Adalet Bakanı Akın Gürlek, Türkiye'nin yaklaşık üç ay içinde sosyal medya kullanıcıları için kimlik doğrulamasını zorunlu hale getirmeyi planladığını ve platformlarla bu konuda anlaşmaya varıldığını [açıkladı](#).

İnsan Hakları Savunucuları

1 Nisan: Aktivist Esra Işık, Muğla'da tartışmalı bir kömür madeni genişletme projesi kapsamında yapılan arazi tespitine müdahale ettiği iddiasıyla [tutuklandı](#).

1 Nisan: Beş BM özel raportörü, Türkiye'ye geniş tanımlı terörle mücadele yasalarının insan hakları savunucuları ve avukatlara karşı kullanılmasına son verilmesi [çağrısında](#) bulundu.

Yargı Bağımsızlığı ve Hukuk Devleti

31 Mart: 2024 yerel seçimlerinden bu yana 85 [belediye](#) kayyum atamaları, görevden almalar ve tutuklamalar yoluyla el değiştirdi; bu durum 8,8 milyondan fazla seçmeni etkiledi.

3 Nisan: Anayasa Mahkemesi, şehir plancısı Tayfun Kahraman'ın haklarının ihlal edildiğine ikinci kez [hükmetti](#); ancak alt mahkemenin önceki kararı

uygulamaması yargı bağımsızlığına ilişkin endişeleri artırdı.

4 Nisan: CHP'li Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Bozbey, yolsuzluk suçlamaları kapsamında [tutuklandı](#).

Kürt Azınlık

30 Mart: Türk yetkililer, bazı Kürt yanlısı medya kuruluşları, gazeteciler ve sivil toplum örgütlerinin X hesaplarına erişimi herhangi bir resmi açıklama yapmadan [engelledi](#).

Cezaevi Koşulları

3 Nisan: Bir muhalefet milletvekili, Türkiye'de cezaevlerinde anneleriyle birlikte yaşayan 6 yaş altı 891 çocuğun Aile Bakanı tarafından "terörist çocukları" olarak nitelendirildiğini [açıkladı](#).

Mülteciler ve Göçmenler

1 Nisan: Muğla'nın Bodrum açıklarında şişme bir botun batması sonucu, aralarında bir bebeğin de bulunduğu 19 Afgan göçmen hayatını [kaybetti](#).

İşkence ve Kötü Muamele

30 Mart: İki Kürt işçi, İstanbul'da Nevruz kutlamalarına katıldıktan sonra gözaltında polis tarafından [darp](#) ve kötü muameleye maruz kaldıkları iddiasıyla suç duyurusunda bulundu.

Cinsiyet Hakları

2 Nisan: Uluslararası bir [rapor](#), Türkiye'de yetkililerin "müstehcenlik" ve "hayasızlık" yasalarını LGBTQ+ ifade ve aktivizmini kısıtlamak için kullandığını ve önerilen değişikliklerin bu kapsamı daha da genişletebileceğini ortaya koydu.